

Advies inzake Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland-Zuid 2026-2032

Adviesraad sociaal domein Beuningen

14 oktober 2025

Inleiding

De Adviesraad sociaal domein nam met belangstelling kennis van het (concept-) Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland-Zuid 2026-2032. Hierin beschrijven regiogemeenten Gelderland Zuid het gemeenschappelijk voornemen om tot een nieuwe, integrale aanpak te komen met betrekking tot dak- en thuisloosheid.

Als adviesraad onderschrijven we het uitgangspunt “Wonen Eerst” en de bredere systemische benadering die in dit plan beschreven is. Een systemische aanpak kijkt niet alleen naar de persoon zonder woning, maar ook naar de structuren, regels en samenwerkingen die maken dat iemand dakloos wordt of blijft. Dit geeft kansen om dakloosheid niet alleen te bestrijden, maar ook te voorkomen.

We willen u een aantal adviezen meegeven om de uitvoering van dit voornemen duurzaam, mensgericht en effectief te maken. Deze adviezen zijn gebaseerd op persoonlijk opgebouwde visie en daarnaast o.a. literatuur en blogs vanuit de Koepel van Adviesraden sociaal domein en Movisie.

Vragen vooraf:

Hoe is de voorbereidingscommissie samengesteld?

Kunt u een legenda bij de afkortingen (beslisboom) toevoegen?

1. Integrale benadering en gedeelde visie

Dak- en Thuisloosheid raakt meerdere beleidsterreinen zoals wonen, zorg, jeugd, inkomen, (arbeids-)participatie, armoede, veiligheid en niet in de laatste plaats de mate van persoonlijk welbevinden en zelfrespect. Om uw voorgenomen plannen duurzaam te realiseren is het noodzakelijk dat alle betrokken partijen van genoemde beleidsterrein dit plan en ook de uitvoeringsconsequenties 'dragen' met de gemeente als regievoerder.

Advies

Besteed nadrukkelijk aandacht aan het vormen van een gedeelde visie met alle betrokken partijen en neem hier ruim de tijd voor.

2. De gemeenschappelijke visie is nodig om te voorkomen dat mensen “tussen de domeinen” vallen.

Advies

Organiseer een regionale bijeenkomst met alle relevante partners, waaronder woningcorporaties, zorginstellingen en ervaringsdeskundigen met als doel om de uitgangspunten en rollen vast te leggen.

3. Preventie en vroeg signalering

Zet sterk in op vroeg signalering bij schulden, huurachterstanden en uitstroom uit zorg of detentie. Het voorkomen dat mensen dakloos worden is effectiever én menswaardiger dan moeten zorgen voor opvang achteraf.

Advies

Ervan uitgaande dat er een vroeg signaleringsnetwerk met woningcorporaties, wijkteams en schuldhelpverlening is ingericht, is het advies:

Werk met signaalafspraken en één aanspreekpunt per huishouden.

Besteed extra aandacht aan jongeren die uit jeugdzorg of pleegzorg komen. Ondervang ook deze groep binnen het vroeg signaleringsnetwerk.

Overweeg inzet onafhankelijk clientondersteuners/ervaringsdeskundigen.

4. ‘Wonen Eerst’ en rol van woningcorporaties

Beschrijf in het actieplan concreet wat de nieuwe rol van woningcorporaties is in de aanpak “Wonen Eerst”. Woningcorporaties zijn cruciale partners bij het realiseren van betaalbare, begeleide woonvormen en flexwoningen.

Advies

Leg in prestatieafspraken vast hoeveel woningen beschikbaar worden gesteld voor de doelgroep.

Onderzoek mogelijkheden voor regionale sociale voorrangsregelingen bij woningtoewijzing.

Maak gebruik van tijdelijke of innovatieve woonvormen om de doorstroom te versnellen.

5. Participatie en ervaringsdeskundigheid

Betrek (ex-)dak- en thuislozen structureel bij de vormgeving, uitvoering en evaluatie van beleid.

Hun ervaringskennis is onmisbaar voor een realistisch en mensgericht beleid.

Advies

Richt een adviesgroep bestaande uit ervaringsdeskundigen in die meepraten met gemeente en beleidsmakers.

Vergoed hun inzet op een passende manier.

Combineer hun inzichten met de kennis van de adviesraden.

6. Betrekken van inwoners en maatschappelijke organisaties

Zorg voor brede betrokkenheid en acceptatie van bewoners en lokale organisaties bij de uitvoering van het actieplan. Draagvlak in de samenleving is essentieel, zeker bij de plaatsing van woonvoorzieningen.

Advies

Communiceer helder en tijdig over plannen, doelen en resultaten.

Organiseer wijkbijeenkomsten om uitleg te geven en zorgen weg te nemen.

Stimuleer burgerinitiatieven die bijdragen aan opvang, begeleiding, sociale integratie en/of andere innovatieve ideeën.

7. Risico's en realiteitszin

Maak vooraf een duidelijke risicoanalyse over de uitvoering van het actieplan. De woningnood en weerstand in de samenleving tegen voorrangregels kunnen de voortgang belemmeren.

Advies

Beschrijf hoe u als gemeente deze risico's beperkt.

Communiceer op open wijze over knelpunten en oplossingsrichtingen.

Maak gebruik van de kennis van de adviesraden om signalen vanuit de samenleving tijdig te vertalen naar beleid.

8. Toetsing van de beleidsplannen op uitvoerbaarheid en samenhang;

- Verbinden van kennis uit de verschillende domeinen (Wmo, jeugd, armoede, participatie);
- Signalering van praktijkproblemen en ervaringen van inwoners.
- Organiseer tussentijdse evaluaties en neem relevante uitkomsten mee in beleidsuitvoering.

Samenvattend

De nieuwe aanpak biedt veel kansen om de vicieuze cirkel van dak- en thuisloosheid te doorbreken. Om dit te laten slagen, zijn drie dingen cruciaal:

1. Eén gezamenlijke visie tussen gemeente en samenwerkende partners;
2. Sterke regie vanuit de gemeente;
3. Betrokkenheid van ervaringsdeskundigen, adviesraden en inwoners.

Adviesraad sociaal domein Beuningen,

14 oktober 2025